

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CARDENAL, ERNESTO

Noua ecologie și alte poeme militante : antologie poetică / Ernesto Cardenal ; pref. de Claudiu Komartin ; trad. din lb. spaniolă de Anastasia Gavrilovici. - Pitești : Paralela 45, 2019

ISBN 978-973-47-3085-8

I. Komartin, Claudiu (pref.)

II. Gavrilovici, Anastasia (trad.)

821.134.2

Copyright © Ernesto Cardenal

Copyright © Editura Paralela 45, 2019

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparalela45.ro

ERNESTO CARDENAL

Ernesto Cardenal

Noua ecologie și alte poeme militante

Antologie poetică

Prefață de Claudiu Komartin

Traducere din limba spaniolă de
Anastasia Gavrilovici

Editura Paralela 45

Cuprins

Ernesto Cardenal, poet al luptei și al eliberării	5
Epigrame.....	11
*** (Îți dăruiesc aceste versuri, Claudia, pentru că îți aparțin.)	
*** (Ai grija când ești în preajma mea, Claudia,)	
*** (Dintre toate filmele, Claudia, dintre toate petrecerile,)	
*** (Alții poate vor face bani mulți)	
*** (Când te-am pierdut, am pierdut amândoi:)	
*** (Voi fetelor care intr-o bună zi veți citi emotionante versurile acestea)	
*** (Aceasta va fi răzbunarea mea:)	
*** (Mi-au spus că îl iubești pe altul)	
*** (Tu cea care ești mândră de versurile mele)	
*** (Primește acești trandafiri costaricani,)	
*** (Imitație după Properțiul)	
*** (Ochii tăi sunt luna care strălucește într-o lagună neagră)	
*** (Adu-ți aminte câte femei frumoase au existat:)	
*** (Există un loc lângă laguna din Tiscapa)	
*** (Epitaf pentru Joaquín Pasos)	
*** (Garda Națională a pornit în căutarea unui om.)	
*** (Poemele noastre încă nu pot fi publicate.)	
*** (Ileana: galaxia Andromeda,)	
*** (Și dacă la revolta din aprilie)	
*** (Când margaretele dădeau în floare)	
Rugăciune pentru Marilyn Monroe	18
În noaptea iluminată de cuvinte	21
Managua 6:30 PM	22
„Cele mai accesibile paradisuri din Caraibe...“	23
Ca dozele goale de bere	25

Psalmul 5	26
León	28
Psalmul 7	30
2 a.m.....	31
Psalmul 21	33
Papagalii.....	35
Psalmul 43	36
Călătorie la New York	39
Telefoane	61
Noua ecologie	62
Psalmul 93	65
Nindirí.....	67
Apocalipsa	69
Tărâncile din Cuá	75
De Paște învie greierii	78
Fotografie	79
Murder, Inc.	80
NNV	82
Psalmul 103	84
Vedetă găsită moartă pe Park Avenue	89
Sosirea	91
Stihuri la moartea lui Merton	93
Psalmul 150.....	110
Camera 5600	111
Orașele pierdute.....	116
În mijlocul lacului	120

Rugăciune pentru Marilyn Monroe

Doamne

primește-o pe această Tânără femeie cunoscută în lume

ca Marilyn Monroe

deși n-o chema așa

(dar Tu știi numele ei adevarat, numele orfanei violate la 9 ani

și pe al vânzătoarei care la 16 a încercat să se sinucidă)

și care acum vine în fața Ta fără niciun pic de machiaj

fără Agentul ei de Presă

fără fotografi și fără să dea autografe,

singură, ca un astronaut înfruntând noaptea din spațiu.

Când era mică, visa că e goală într-o biserică

(potrivit unui interviu pentru *Time*)

în fața unei mulțimi prosternate de oameni, cu capetele
lăsate în pământ,

iar ea trebuia să meargă pe vârfuri ca să nu-i calce pe cap.

Tu ne cunoști visele mai bine decât psihiatri.

Biserica, peștera, casa, toate sunt trimiteri la siguranță
din pântecul mamei

dar parcă și la altceva...

Capetele reprezentă fanii, asta e clar

(masa aceea de capete din întuneric, luminată de o rază de soare).

Dar templul nu e studioul celor de la 20th Century Fox.

Templul – din aur și marmură – e templul corpului ei

în care Fiul Omului stă cu biciul în mâna,

alungându-i pe agenții comerciali de la 20th Century Fox
care au făcut din casa Ta, dintr-un lăcaș al rugăciunii –
un bâlc al deșertăciunilor.

Doamne

în lumea astă otrăvită de păcat și radioactivitate

nu vei da întreaga vină pe o vânzătoare

care, ca orice vânzătoare, visa să devină vedetă.

Visul ei a devenit realitate (dar nu oricare, ci o realitate
în Tehnicolor).

Ea nu a făcut decât să joace după scenariul pe care i l-am dat noi
– acela al proprietății noastre vieți. și era un scenariu absurd.

Iart-o, Doamne, și iartă-ne și pe noi
pentru 20th Century-ul nostru

pentru Superproduția astă Colosală la care am fost cu toții părtași.

Ea tânjea după dragoste, iar noi i-am oferit tranchilizante.

Pentru tristețea ei, pentru că nu suntem sfinți, i-a fost recomandată
Psihanaliza.

Adu-ți aminte, Doamne, de imensa ei frică de cameră

și de ura ei față de machiaj – insistând să i se refacă machiajul

după fiecare scenă –

de felul în care groaza continua să prolifereze în ea
făcând-o să întârzie la studiouri.

Ca orice vânzătoare

visa să devină vedetă.

Iar viața ei nu era mai reală decât un vis pe care un psihanalist
îl interpretează și îl clasează.

Poveștile ei de dragoste erau ca un sărut cu ochii închiși

iar când și-i deschidea

își dădea seama că fusese în tot acel timp sub lumina reflectoarelor
chiar și atunci când reflectoarele erau stinse!

și cei doi pereți ai camerei dați la o parte (erau decorul unui film)
în timp ce Regizorul pleca tacticos cu scenariul sub braț
pentru că scena fusese trasă.

Sau ca o croazieră pe un iaht, un sărut în Singapore, un dans în Rio
o recepție la conacul Ducele și Ducesei de Windsor,
văzute din sufrageria minusculă a unui apartament săracios.
Filmul s-a terminat fără sărutul de la final.

A fost găsită moartă în patul ei, cu telefonul în mână.

Iar detectivii nu au aflat niciodată pe cine voia să sune.

Arăta

ca un om ce formase numărul singurei voci prietenoase
și căreia nu i-a fost dat să audă decât vocea unei înregistrări
ce spune: NUMĂR GREȘIT.

Sau asemenea cuiva care a fost bătut de gangsteri
în timp ce se întindea după un telefon scos din funcțiune.

Doamne
indiferent cine ar fi putut fi acel cineva pe care voia să-l sune
și nu l-a mai sunat (deși poate că nu era nimeni
sau era Cineva al cărui număr nu se află în cartea de telefoane

a Los Angeles-ului)

Răspunde Tu!

Tu ne facem, răndești totul, distrugem
Bătrânețea, povestea, casă, istoricul, țările, țările
din lume și în lume...
Cuprindem totul, totușă

Greșe, arăta drăguțul în următoarele paranteze și în altele:
Dacă urmărești să te ridică celor de la 20° Comunismul, îți hădăzi
Temești și să te urmărești deasupra capului său, să te urmărești și
pe tu. Unde Cuibul să fie înălțat în cîteva lăzile unde lăzile să urde

În noaptea iluminată de cuvinte

În noaptea iluminată de cuvinte:

PEPSI-COLA

PALMOLIVE CHRYSLER COLGATE CHESTERFIELD
care se sting și se aprind se sting și se aprind,
luminile roșii verzi albastre ale hotelurilor și ale barurilor
ale cinematografelor, călugării se trezesc în cor
și își aprind lămpile fluorescente
și își deschid sfintele Psalmiri și Octoihuri
printre milioane de radiouri și televizoare.
Sunt lămpile virginelor chibzuite care speră,
în noaptea Statelor Unite, să se căsătorească!

Managua 6:30 PM

Când se lasă seara, luminile neoanelor sunt blânde
iar felinarele stradale cu mercur, palide și frumoase...

Iar pe cerul Managuăi la apus
steaua roșie din vârful turnului de la radio
pare la fel de fermecătoare ca Venus
și sigla unei benzinării ESSO seamănă cu luna

Farurile roșii ale mașinilor sunt mistică

(Sufletul e o fată sărutată îndelung în spatele unei mașini)

TACA BUNGE KLM SINGER

MENNEN HTM GÓMEZ NORGE

RPM SAF ÓPTICA SELECTA

toate preaslăvesc numele Domnului!

(o, Dumnezeule, sărută-mă sub firmele luminoase)

KODAK TROPICAL RADIO F&C REYES

Îți scriu Numele

în atâtea culori.

„S-a anunțat la știri...“

Nu știu ce altceva ar putea să însemne

Nu neg cruzimea din spatele acestor lumini

Iar dacă ar trebui să dau o declarație despre vremurile
în care am trăit

ar suna așa: Au fost primitive și barbare

dar poetice.

„Cele mai accesibile paradisuri din Caraibe...“

Paradisul nu e în Golful Paria

asa cum a crezut Cristofor Columb

...cele mai frumoase câmpuri, pline de verdeță și răpitoare
ca livezile Valencia în luna martie...

...cea mai blândă climă, câmpurile și copacii
ca aprileie în livezile din Valencia...

Nici

pe Antigua unde temperatura nu depășește 80
și vremea e numai bună de intrat în apă și există electricitate
trei intrări în golf, dar nu și malaria
nici în Grenada, cea fără de boli tropicale și cutremure
cu terenuri de tenis, de golf și un club de noapte
nici

în Santa Lucia

paradisul pictorilor și al fotografilor
nici pe Insulele Cayman (unde nu există impozit pe venituri)
unde încă poți să cauți comori ascunse de pirati
și să stai la hotel cu 6 dolari pe zi.

Nu. Nu se ajunge la el prin agențiile de turism.

Tu ai zis încă din Săptămâna Patimilor:

„astăzi vei fi cu mine în Rai“

Și nu e nici în Tobago

la doar 7 ore de New York

UN PARADIS TROPICAL LA PREȚURI REZONABILE

unde un cuplu ar putea trăi decent cu 2000 de dolari pe an

într-un bungalow la malul mării, dotat cu electricitate și radio
printre guave cocotieri mango flori exotice
și unde romul e ieftin și nu cheltui mulți bani pe haine
pentru că poți purta mereu pantaloni scurți și tricouri
Nici în Insulele Virgine (Britanice)

„paradisul visurilor tale

atâtă timp cât nu ai nevoie să mergi la dentist“

Dar eu știu că Paradisul

nu e cel la care fac reclamă Agențiile de Turism

Paradisul e acolo unde suntem noi doi.

Ca dozele goale de bere

Ca dozele goale de bere, ca mucurile
stinsse de țigară, aşa au fost zilele mele.

Precum chipurile care se derulează pe ecranul unui televizor
și apoi dispar, aşa a trecut viața mea.

Ca mașinile care taie șoseaua în viteză
și din care răsună muzica de la radio și râsetele fetelor...

Și frumusețea s-a dus și ea repede, ca mărcile de mașini
ca melodiile de la radio ce nu mai sunt după o vreme la modă.

Și nu a mai rămas nimic din zilele alea, nimic
mai mult decât doze goale de bere și mucuri stinsse de țigară,
zâmbete în fotografii prăfuite, bilete motitolite,
și rumegușul pe care îl mătușau din baruri când răsărea soarele.

Psalmul 5

Pleacă-ți, Doamne, urechea la rugăciunea mea
Auzi-mi suspinele

Ia aminte la protestul meu
pentru că Tu nu ești Dumnezeul prieten al dictatorilor
nici un susținător al politicii lor
nici nu te influențează propaganda lor
și nici nu te asoci ezi cu răufăcătorii

Nu e niciun pic de onestitate în discursurile lor
nici în comunicatele lor de presă

Ei vorbesc despre pace în discursurile lor
în timp ce bagă tot mai mulți bani în industria de armament

Ei vorbesc despre pace la Conferințele de Pace
dar în secret se pregătesc de război

Radiourile lor mincinoase huruie cât e ziua de lungă

Birourile lor se clatină sub mormane de planuri criminale
și documente sinistre

Dar tu mă vei păzi de planurile lor

Ei vorbesc prin gura țevalor de pușcă
Limbile lor strălucitoare
sunt niște baionete...

Pedepsește-i, Doamne,
zădărniceste-le politica
dă-le peste cap notițele
blochează-le programele

Iar când se va trage Semnalul de Alarmă
tu vei fi cu mine
vei fi refugiu meu în ziua Bombardării

Căci Tu îi binecuvântezi pe cei drepti
care nu cred în reclamele lor
nici în publicitatea și campaniile lor electorale

Dragostea ta îi înconjoară
precum tancurile blindate